

УДК 55:338.483(477.81)

Любов Савчук

*аспірант кафедри екології, географії та туризму
Рівненський державний гуманітарний університет
м. Рівне*

ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ГЕОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ У БАЗАЛЬТОВИХ КАР'ЄРАХ РІВНЕНЩИНИ

Костопільське природне диво порівнюють з іншими відомими у світі місцями залягання базальтової породи, а саме: екзотичними базальтовими вулканічними конусами на Гавайських островах, які піднімаються на декілька кілометрів над дном Тихого океану, та нині активними базальтовими вулканами Етна на острові Сицилія і Везувій на межах материкової частини Італії.

Івано-Долинське родовище базальтів, що на Рівненщині, є унікальним природним утворенням, яке заслуговує на те, щоби бути долученим до маршрутів геологічного туризму, причому не тільки вітчизняних, а й міжнародних. На користь цього можуть свідчити декілька аргументів.

1. На площі родовища є заказник «Базальтові стовпи» і реліктовий ліс, які є пам'ятками природи й охороняються державою [1].

2. У кар'єрах розкриті на всю висоту базальтові стовпи, які вражають своїми розмірами, геометрією і утворюють своєрідні архітектурні ансамблі – потужні вертикальні колони, густий «похилений ліс», величезні «віяла», а в поперечному перетині – «брук гігантів» тощо. Верхівки деяких базальтових потоків покриті ефектними «білосніжними шапками» крейдових відкладів, що розвинені в покрівлі базальтів.

3. На місці відпрацьованих кар'єрів № 1 і 3 утворилися чудові озера з чистою і прозорою водою, яку фільтрують пористі вулканогенні породи, серед яких наявні горизонти мигдалекам'яних різновидів із цеолітами – прекрасним природним сорбентом. Окрім того, воду очищує кремій і пом'якшує крейда, які потрапляють в озера з осадової товщі, що залягає над базальтами.

4. Місцевість, де є родовище, вирізняється чарівною природою. На території Костопільського району є Суський ботанічний заказник державного значення, три заказники місцевого значення, 21 заповідне урочище. Із західного борта кар'єра № 3 відкривається широка панорама з мальовничими краєвидами долини р. Горинь. Упритул до кар'єрів підступає ліс.

5. У кар'єрах можна безпосередньо спостерігати за процесом видобування базальтових блоків і щебеневої сировини, виготовлення тротуарної шашки, а на базі підприємства – за виробництвом щебеню, розпилюванням кам'яних блоків та отриманням пиляльної і полірувальної продукції.

6. У базальтах і туфах, що залягають нижче, є багато мінеральних утворень, які можуть зацікавити любителів каменю і колекціонерів [2]. Тріщини в породах часто заповнені цеоліткарбонат халцедоновими жилами потужністю від перших міліметрів до 10–20 см. У порожнинах спостерігаються жеоди і щітки кварцу, друзи кальциту. Широко розвинені в зонах розломів яшмоїди та яшмоподібні породи із червоним, зеленим, сургучно-коричневим, чорним забарвленням.

7. З обласним (м. Рівне) і районним (м. Костопіль) центрами с. Базальтове пов'язане асфальтною дорогою. Відстань до міста Рівного становить близько 80 км. Місто Костопіль розташоване на відстані 15 км від родовища. Асфальтована дорога проходить безпосередньо через родовище поблизу кар'єрів.

Список використаних джерел:

1. Геологічні пам'ятки України : у 4 т. / В. П. Безвинний, С. В. Білецький, О. Б. Бобров [та ін.] ; за ред. В. І. Калініна, Д. С. Гурського, І. В. Антакової. Київ : ДІА, 2006. – Т. 1. – 320 с.

2. Геолого-економічна переоцінка залишку запасів Івано-Долинського родовища базальтів у Костопільському районі Рівненської області. / Приходченко В. К. [та ін.]. – Київ : Геолог, 2004. – Кн. 1. – 183 с.